

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2024 – 2025

Nazwa modułu/przedmiotu:		FARMAKOLOGIA	
Kierunek:		PIELĘGNIARSTWO	
Poziom studiów*:		I stopnia pomostowe – ścieżka A	
Profil kształcenia:		praktyczny	
Rodzaj studiów*:		stacjonarne / niestacjonarne	
Rodzaj zajęć*:		obowiązkowe ☒ uzupełniające ☐ do wyboru ☐	
Rok i semestr studiów*:		Rok studiów*: I ☒ II ☐ III ☐	Semestr studiów*: 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
Liczba przypisanych punktów ECTS		4	
Język wykładowy:		polski	
Nazwa Wydziału PSW:		Wydział Nauk o Zdrowiu	
Kontakt (tel./email):		tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl	
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego*:		<ul style="list-style-type: none"> • nauki podstawowe ☒ • nauki społeczne i humanistyczne ☐ • nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej ☐ • nauki w zakresie opieki specjalistycznej ☐ 	
Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot:			
Osoba(y) prowadząca(e):		według planu studiów	
Formy nakładu pracy studenta		Obciążenie studenta (liczba godzin dydaktycznych)	
<i>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (wg planu studiów)</i>			
Wykłady (W)		12	
Seminarium (S)			
Konwersatoria			
Ćwiczenia (C)		3	
Zajęcia praktyczne (ZP)			
BUNA – samodzielna praca studenta (wg planu studiów)			
Obciążenie studenta związane z praktykami zawodowymi (wg planu studiów)			
Sumaryczne obciążenie pracy studenta – ogólna liczba		15	
Liczba punktów ECTS za przedmiot/moduł		4, w tym 0 BUNA	
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • podające (wykład, pogadanka), • programowe (przy użyciu narzędzi audiowizualnych, tablice), • aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu), • analiza przypadków klinicznych. 		
Założenia i cel przedmiotu	— Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie farmakoterapii. — Opanowanie tematyki zajęć oraz umiejętność wykorzystania przyswojonej wiedzy w praktyce.		
Narzędzia dydaktyczne	Tablica i rzutnik multimedialny, plansze.		
Wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza z zakresu biochemii i biofizyki, fizjologii i patologii.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych			
Symbol efektu uczenia się	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol

A.W19.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne.	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany</i>	W
A.W20.	Definiuje podstawowe zasady farmakoterapii.	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany</i>	W
A.W21.	Zna poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania.	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany / Kolokwium pisemne i/lub ustne</i>	W/Ć
A.W22.	Omawia wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany / Kolokwium pisemne i/lub ustne</i>	W/Ć
A.W23.	Przedstawia ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany / Kolokwium pisemne i/lub ustne</i>	W/Ć
A.W24.	Przedstawia zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	<i>Kolokwium pisemne i/lub ustne</i>	Ć
A.W25.	Przedstawia zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	<i>Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany</i>	W
A.U7.	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
A.U8.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
A.U9.	Wystawia recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
A.U10.	Przygotowuje zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
C.U11.	Potrafi przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
C.U12.	Potrafi podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
D.U14.	Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	<i>Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/</i>	Ć
O.K4.	Ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	<i>Obserwacja, samoocena</i>	Ć
O.K7.	Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	<i>Obserwacja, samoocena</i>	W/Ć
*W – wykład; S – seminarium; K – konwersatoria; Ć – ćwiczenia; ZP – zajęcia praktyczne; PZ – praktyki zawodowe; BUNA – samodzielna praca studenta			

PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi),

w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja

w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

BUNA – praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestralne.

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie efektów uczenia się do ZAJĘĆ
WYKŁADY, semestr II		
1. Grupy leków i mechanizm ich działania. Objawy uboczne działania leków i interakcje między lekami. Lekozależność. Farmakogenetyka – podstawowe pojęcia. LADME – losy leków w organizmie.	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
2. Farmakologia ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe.	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
3. Farmakologia układu krążenia. Grupy leków. Interakcje między lekami. Zasady terapii chorób układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność krążenia, etc.). Farmakoterapia zaburzeń lipidowych i otyłości.	2	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. A.W25. O.K7.
4. Farmakologia przewodu pokarmowego. Leczenie choroby wrzodowej żołądka i XII-nicy. Zasady terapii schorzeń wątroby i trzustki	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
5. Farmakologia układu oddechowego. Leki wykrztuśne, sekretolityczne i przeciwkaszlowe. Leczenie astmy oskrzelowej.	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
6. Farmakologia gruczołów wydzielania wewnętrznego. Zasady leczenia cukrzycy.	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
7. Antybiotykoterapia i chemioterapia. Zasady racjonalnej antybiotykoterapii. Grupy antybiotyków i chemioterapeutyków, działania niepożądane.	2	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
8. Chemioterapeutyki przeciwwirusowe, przeciwwgrzybicze, przeciwrakowe, przeciwpierwotniakowe, przeciwwirusowe.	2	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
9. Źródła informacji o leku - informatory farmaceutyczne tyczne, bazy danych o produktach leczniczych.	1	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
ĆWICZENIA, semestr I		
1. Uprawnienia pielęgniarek do wystawiania recept – zasady prawne. Recepty – elementy, zasady i tryb wystawiania recept. E-recepta.	1	A.W21. A.W22. A.W24. A.U09. A.U10. O.K4. O.K7.
2. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki związana z wystawianiem recept.	1	A.W21. A.W22. A.W23. A.W24. A.U7. A.U9. A.U10. O.K4.
3. Ordynowanie leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.	1	A.W21. A.W22. A.W23. A.W24. A.U8. A.U9. A.U10. C.U11-12. D.U14. O.K4. O.K7.
WYKAZ LITERATURY		
Literatura podstawowa:		

1. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kiliańska D., *Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych*, Edumetriq, Sopot 2016.
2. Rajtar-Cynke G., *Recepty. Zasady wystawiania*, PZWL, Warszawa 2016 (druk 2023).

Literatura uzupełniająca:

1. Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I., *Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej*, Urban & Partner, Wrocław 2019.
2. Mutschler E., *Farmakologia i toksykologia*, MedPharm, Wrocław 2016.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

- Egzamin – wykłady
- Zaliczenie z oceną – ćwiczenia

Formy i kryteria zaliczenia

ZALICZENIE PRZEDMIOTU - PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ EGZAMINEM

Wykład:

Podstawę do uzyskania zaliczenia/zal stanowi:

- obecność 100% potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia,
- aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).

Brak zaliczenia (nzał)

- obecność mniej niż 90%,
- bierny udział w wykładzie,
- naganna postawa (brak respektowania czasu trwania wykładu, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z wykładem, przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerywania wykładu).

EGZAMIN KOŃCOWY Z PRZEDMIOTU

- Egzamin ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ z jedną prawidłową odpowiedzią (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny).

Kryteria ocen z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria ocen – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Ćwiczenia

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100% potwierdzona wpisem na liście obecności,

- aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń,)
- poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń.

Kryteria ocen –odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Podstawę do niezaliczenia ćwiczeń/konwersatoriów, co jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej stanowi:

- brak 100% obecności na zajęciach,
- naganna postawa (brak respektowania czasu trwania ćwiczeń, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z ćwiczeniami, przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerwania zajęć).

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

- egzamin stanowi 60% oceny końcowej z przedmiotu
- pozostałe 40% to średnia ocen z pozostałych form zajęć

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 -4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:

Prorektor ds. dydaktycznych